

آکادمی آنلاین تیزلاین قوی ترین پلتفرم آموزشی تیز هوشان

برگزار کننده کلاس های آنلاین و حضوری تیز هوشان ✓

و المپیاد از پایه چهارم تا دوازدهم

آزمون های آنلاین و حضوری ✓

مشاوره تخصصی ✓

با اسکن QR کد روبرو
وارد صفحه اینستاگرام
آکادمی تیزلاین شو و از
محتواهای آموزشی
رایگان لذت ببر

برای ورود به صفحه اصلی سایت آکادمی تیزلاین کلیک کنید

برای دانلود دفترچه آزمون های مختلف برای هر پایه کلیک کنید

برای مطالعه مقالات بروز آکادمی تیزلاین کلیک کنید

ردیف	قلمرو زبانی ۷ نمره (معنی لغت / املا / دستور)	بارم
۱-	معنی واژگان مشخص شده را با توجه به متن، بنویسید. الف) قوز می‌کردم و از فرط هیجان، «لُگه» می‌دویدم. ( ) ب) تمام غفلت‌هایم را که ناشی از ناپیایی بود، حمل بر بی‌استعدادی و <u>مُهملی</u> و ولنگاری‌ام کردند ( ) ج) چون او را در بند بلا بسته دید، <u>زهاب</u> دیدگان بگشاد ( ) د) هم حرکاتش متناسب به هم/هم <u>خطواتش</u> مُتقارب به هم ( )	۱
۲-	معنی چند واژه در کمانک روبه روی آن <u>درست</u> آمده است؟ کیمیا (اکسیر) - لخت لخت (تکه تکه) - قبا (دستار) - کاهلی (اهمال) - خاییدن (زخمی کردن) - سهم (ترس) - هژبر (شیر) - دغل (ناراستی) - سیه‌روز (تیره رأی) - آورد (پیکار) - خصم (نزاع) ۱) شش ۲) هفت ۳) هشت ۴) نه ۲	۱۳۵
۳-	با توجه به بیت، کدام واژه مشخص شده <u>نادرست</u> معنی شده است؟ ۱) یکی رو بهی دید بی‌دست و پای / <u>فروماند</u> در لطف و صنع خدای (متحیر شد - احسان) ۲) برو شیر درنده باش، ای <u>دغل</u> / مینداز خود را چو روباه <u>شل</u> (مکار و تنبل - دست و پای از کار افتاده) ۳) منزل حافظ کنون <u>بارگه</u> پادشاست / دل بر <u>دلدار</u> رفت، جان بر جانانه شد (قصر - عاشق) ۴) گریه شام و سحر، شکر که <u>ضایع</u> نگشت / قطره باران ما گوهر <u>یکدانه</u> شد (بیهوده - بی‌مانند) ۳	۱۳۵
۴-	در میان ترکیب‌های زیر دو غلط املائی وجود دارد. صحیح آن‌ها را بنویسید. صیاد پیش آمد و جال باز کشید و حبه بینداخت و در کمین بنشست. ساعتی بود؛ قومی کبوتران برسیدند. غافل وار فرود آمدند و جمله در دام افتادند و صیاد شادمان گشت و گرازان به تگ ایستاد تا ایشان را در طبط آرد و کبوتران اضطرابی می‌کردند و هر یک خود را می‌کوشید. ۱) ..... ۲) ..... ۳) ..... ۴)	۱۵
۵-	با توجه به عبارت، واژه صحیح را انتخاب کنید. الف) من (غلا/ قلا) کردم و روزی که پیرزن نبود، رفتم سر بقچه‌اش. ب) سپیده فردای گنجه با نهیب و (صفیر/ سفیر) گلوله‌های توپ روس، باز شد. ج) از قضای آمده، پس از نماز، امیر کشتی‌ها (بخواست/ بخاست) و ناوی ده بی‌آوردند. ۵	۱۷۵
۶-	در کدام گزینه غلط املائی دیده نمی‌شود؟ ۱) سوگند داد به عزت و ذوالجلالی حق که مرا مبر که من طاقت غرب ندارم. ۲) چون کار به خلقت آدم رسید، گفت: که در او گنج معرفت تعبیه خواهم کرد. ۳) مجموعه‌ای می‌بایست از هر دو عالم که هم محبت و بنده‌گی به کمال دارد و هم علم و معرفت به کمال دارد. ۴) الطاف خداوندی فرو می‌گفت شما چه می‌دانید که ما را با این مشتی خاک از عزل چه کارها در پیش است؟ ۶	۱۲۵
۷-	<u>درست یا نادرست بودن عبارت‌های زیر را مشخص کنید.</u> الف) «کف‌آلود» در «خروشان، ژرف، بی‌پهنا، کف‌آلود/دل شب می‌درید و پیش می‌رفت» صفت فاعلی است. درست/نادرست ب) «چاشنی» در مصراع «به نام چاشنی بخش زبان‌ها» دچار گسترش معنایی شده است. درست/ نادرست ۷	۱۵

ردیف	قلمرو زبانی ۲ نمره (معنی لغت / املا/ دستور)	بارم
۸-	نقش کلمات مشخص شده را بنویسید. (الف) در عالم معنا، او را «شمس پرنده» می‌گفتند. ( ) (ب) تنگ است ما را خانه، تنگ است ای برادر ( ) (ج) جز تو که فرات، رَشحهای از یمِ توست ( ) (د) اما آن قدر گفته‌ام صادقانه بود که در سنگ هم اثر می‌کرد. ( ) ^۸	۱
۹-	در جمله زیر دو نقش تبعی به کار رفته است، نوع آن‌ها را بنویسید. او و مادرم، هر دو، آن‌ها را از مادر بزرگشان به یاد داشتند. ^۹ (۱) ..... (۲)	۱۵
۱۰-	هر یک از واژه‌های زیر، مشمول کدام وضعیت‌های چهارگانه (تحول، گسترش، بدون تغییر، حذف) شده‌اند؟ پذیرش ( )، سوار ( )، رکاب ( )، شوخ ( ) ^{۱۰}	۱
۱۱-	«م» در قافیه کدام مصراع نقش متفاوتی دارد؟ (۱) بگشای لب که قند فراوانم آرزوست (۲) کان چهره مشعشع تابانم آرزوست (۳) آن گفتنت که بیش مرنجانم آرزوست (۴) شیر خدا و رستم دستانم آرزوست ^{۱۱}	۱۲۵
۱۲-	نقش دستوری مشخص شده برای کدام کلمه درست نیست؟ «می‌داشت پدر به‌سوی او گوش / کاین قصه شنید گشت خاموش» (گوش: مفعول لاین: صفت / قصه: مفعول / خاموش: مسند) الف) گوش (ب) این (ج) قصه (د) خاموش ^{۱۲}	۱۲۵
۱۳-	در کدام گزینه، نهاد پیوسته به «قرینه فعل قبلی» حذف شده است؟ (۱) قومی کبوتران برسیدند و سر ایشان کبوتری بود که او را مطوقه گفتندی. (۲) جای مجادله نیست؛ چنان باید که همگنان استخلاص یاران را مهم‌تر از تخلص خود شناسند. (۳) کبوتران فرمان وی بگردند و دام برکنند و سر خویش گرفت و صیاد در پی ایشان ایستاد. (۴) در وی شکاری بسیار و اختلاف صیادان آنجا متواتر، زاغی در حوالی آن بر درختی بزرگ گشن خانه داشت. ^{۱۳}	۱۲۵
۱۴-	نوع فعل‌های عبارت زیر به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟ «مرغان دریایی حق ندارند در چنین موقعیتی به رئیس خود جواب بدهند ولی آذرباد خاموش نماند.» (۱) مضارع اخباری - مضارع التزامی - ماضی ساده (۲) مضارع التزامی - ماضی ساده - ماضی ساده (۳) مضارع اخباری - ماضی بعید - مضارع التزامی (۴) مضارع التزامی - مضارع التزامی - مضارع اخباری ^{۱۴}	۱۲۵
قلمرو ادبی ۵ نمره (حفظ شعر، تاریخ ادبیات، آرایه)		
۱۵-	کدام گزینه بیت زیر را کامل می‌کند. ..... عشق با آزار خویشاوندی دیرینه دارد الف) بی تو می‌گویند تعطیل است کار عشقبازی (ب) خواستم از رنجش دوری بگویم، یادم آمد ^{۱۵}	۱۵
۱۶-	بیت روبرو را کامل کنید. «دفاع از وطن، کیش فرزانی ست / .....» ^{۱۶}	۱۵
۱۷-	درست و نادرست بودن عبارتهای زیر را مشخص کنید. الف) «پرنده‌ای به نام آذرباد» نوشته ریچارد باخ و ترجمه سودابه پرتوی است. درست/نادرست ب) «ماه نو و مرغان آواره» مجموعه شعری از رابیندرانات تاگور است. درست/نادرست ج) «شلواری‌های وصله‌دار» نوشته سید حسن حسینی است. درست/ نادرست د) مجید واعظی کتاب «عباس میرزا، آغازگری تنها» را نوشته است درست/نادرست ^{۱۷}	۱

ردیف	قلمرو زبانی ۲ نمره (معنی لغت / املا / دستور)	بارم
۱۸-	با توجه به ستون الف، آرایه مناسب را در ستون ب انتخاب کنید. (پی آرایه اضافه است) از هر آرایه یکبار استفاده کنید	
۱	الف) حساب خود اینجا کن، آسوده‌دل شو / میفکن به روز جزا کار خود را ب) الطاف الوهیت و حکمت ربوبیت، به سِر ملائکه فرو می‌گفت: «إِنِّي أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ»، ج) روزی یاران الحاح کردند و مرا به تفرّج بردند؛ د) به عصیان سراپای آلوده‌ام/سراپا ز آلودگی پاک کن	جناس تلمیح مجاز سجع تضمین ^{۱۸}
۱۹-	آرایه‌های خواسته‌شده در بیت زیر را مشخص کنید. ای کعبه به داغ ماتمت، نیلی پوش/وز تشنگیات، فرات در جوش و خروش تشبیه: کنایه: حسن تعلیل: ^{۱۹}	۱/۷۵
۲۰-	کدام واژه در بیت زیر، آرایه ایهام تناسب دارد؟ در مورد آن توضیح دهید. کرم ورزد آن سر که مغزی در اوست/که دون همتانند بی‌مغز و پوست ^{۲۰}	۱/۷۵
۲۱-	در کدام بیت تشبیه به چشم می‌خورد؟ ۱) به روز مرگ، چو تابوت من روان باشد / گمان مبر که مرا درد این جهان باشد ۲) برای من مگری و مگو دریغ دریغ / به دام دیو درافتی، دریغ آن باشد ۳) دردی است غیر مردن، آن را دوا نباشد / پس من چگونه گویم، کاین درد را دوا کن ۴) کدام دانه فرو رفت در زمین که نرُست؟ / چرا به دانه انسانت این گمان باشد؟ ^{۲۱}	۱/۲۵
۲۲-	در متن زیر، «آفتاب» در کدام مفهوم استعاری به کار رفته است؟ گریه کنی اگر/ که آفتاب را ندیده‌ای/ستاره‌ها را هم/ نمی‌بینی. ^{۲۲}	۱/۲۵
	قلمرو فکری ۸ نمره (معنی، درک مطلب)	
۲۳-	مشخص کنید ابیات زیر دارای کدام زمینه حماسه هستند؟ الف) خروشید و برجست لرزان ز جای/بدرید و بسپرد محضر به پای (ملی/ قهرمانی) ب) چو ضحاک شد بر جهان شهریار/بر او سالیان انجمن شد هزار (خرق عادت/ داستانی) ^{۲۳}	۱/۵
۲۴-	منظور از عبارت مشخص‌شده در بیت «از چنبرِ نَفَس، رسته بودند آن‌ها/بت‌ها همه را شکسته بودند آن‌ها» چیست؟ ^{۲۴}	۱/۲۵
۲۵-	درباره ارتباط معنایی عبارت «ز آسمان تاج بارد اما بر سر آن کس که سر فرو آرد.»، با متن زیر را توضیح دهید. هنگامی که / در فروتنی، / بزرگ باشیم، / بیش از همه به آن بزرگ نزدیک شده‌ایم. ^{۲۵}	۱/۵

ردیف	قلمرو زبانی ۲ نمره (معنی لغت / املا/ دستور)	بارم
۲۶-	مارانی را که بر دوش ضحاک رویدند، مظهر چه خصلت‌هایی می‌توان دانست؟ (یک مورد) ۲۶	۱۲۵
۲۷-	در عبارت‌های زیر، مقصود نویسنده از قسمت‌های مشخص شده چیست؟ الف) شما در این آینه، نقش‌های بوقلمون ببینید. ( ) ب) هر لحظه، از خزاین غیب، گوهری، در نهاد او تعبیه می‌کردند. (۲۷)	۱۵
۲۸-	برای مفهوم بیت «چه در کار و چه در کار آزمودن/ نباید جز به خود، محتاج بودن»، گزینه مناسب را انتخاب کنید. الف) برو شیر درنده باش، ای دغل/ و مینداز خود را چو روباه شل ب) بخور تا توانی به بازوی خویش / که سعیت بود در ترازوی خویش ۲۸	۱۲۵
۲۹-	کدام بیت از زبان پدر مجنون یا بیان‌کننده دیدگاه او نیست؟ ۱) پرورده عشق شد سرشتم / جز عشق مباد سرنوشتم (۲) درباب که میتلای عشقم / آزاد کن از بلای عشقم ۳) عشق‌بازی کار بیکاران بود / عاقلش با کار بیکاران چه کار؟ (۴) گو، یارب از این گزاف‌کاری / توفیق دهم به رستگاری ۲۹	۱۲۵
۳۰-	مفهوم «به حرص از شربتی خوردم مگیر از من که بد کردم / بیابان بود و تابستان و آب سرد و استسقا» با کدام بیت متناسب است؟ ۱) بروای زاهد و بر دردکشان خرده مگیر / که ندادند جز این تحفه به ما روز الست ۲) من نخواهم کرد ترک لعل یار و جام می / زاهدان معذور دارم که اینم مذهب است ۳) خون خورده‌ام نه باده که زهرم نصیب باد / دور از لب تو چون می بی‌غش گرفته‌ام ۴) در شب قدر از صبحی کرده‌ام عییم مکن / سرخوش آمد یار و جامی بر کنار طاق بود ۳۰	۱۲۵
۳۱-	شاعر در این بیت چه امری را ترسیم می‌کند؟ «در آن تاریک‌شب می‌گشت پنهان / فروغ خرگه خوارزمشاهی» ۱) سقوط سلسله خوارزمشاهیان (۲) قدرتمندی سلطان جلال‌الدین ۳) پیروزی و غلبه سپاهیان ایران بر دشمن (۴) خوارزمشاه در تاریکی شب پنهان می‌شد ۳۱	۱۲۵
۳۲-	معنی هریک از ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید. الف) به حشرم بده نامه در دست راست/ هولم در آن روز بی‌باک کن (۱) ب) و در آن مواضع از جهت گریزگاه روز حادثه صد سوراخ ساخته و هر یک را در دیگری راه گشاده و تیمار آن را فراخور حکمت و برحسب مصلحت گذاشته. (۱) ج) ز هر کشوری مهتران را بخواست/ که در پادشاهی گند پشت راست (۱) د) به زیر باره می‌نالد از درد / سوار زخم دار نیم مرده (۵) ه) و نیشته آمد و به توقیع، مؤگد گشت و مبشران برفتند. (۱) و) هدف ما در زندگی، یافتن تکامل است! (۵/۲۲)	۵

۰۲۱-۹۱۳۰۲۲۰۲ * ۰۲۱-۴۴۱۳۶۹۷۵

Tizline.ir

۰۹۳۳۳۳۸۴۰۲۰۲

تیزلاین منبع معتبر تیزهوشان

سامانه پیامکی: ۹۰۰۰۱۶۲۰

پاسخنامه

- ۱- الف) لکه: نوعی راه رفتن در اسب، شتر و مانند آن‌ها که بین یورتمه و قدم است، هموار راه رفتن و در راه تکان تکان خوردن / ب) مهملی: اهمال، سستی // ولنگار (صفت): بی‌بندوباری، بی‌فید، بی‌تربیت / ج) زهاب: آبی که از سنگی یا زمینی می‌جوشد. اینجا چشمه؛ چشم را «زهاب» خوانده است / د) خطوات: ج خطوه، قدم‌ها، گام‌ها
- ۲- گزینه «۳» چهار واژه نادرست معنا شده است. معنای صحیح واژه‌ها: قبا: نوعی جامه جلویاز که دو طرف جلوی آن با دکمه بسته می‌شود. / دستار: عمامه، پارچه‌ای که به دور سر می‌بچند. / خابیدن: جویدن، به دندان نرم کردن - سپه‌روز: بدبخت، تیره‌بخت (تیره رأی به معنای بداندیش است.) / خصم: دشمن (خصوصت: دشمنی، نزاع)
- ۳- جواب گزینه ۳/ دلدار: معشوق
- ۴- گرازان، ضبط
- ۵- الف) قلاب/ صغیر / ج) بخواست
- ۶- جواب گزینه ۲ // ۱) قرب / ۳) بندگی / ۴) ازل
- ۷- الف) نادرست، صفت مفعولی است / ب) درست
- ۸- الف) صفت؛ ب) مضاف‌الیه (خانه ما) / ج) مستند / د) نهاد
- ۹- جواب: مادرم: معطوف؛ هر دو: بدل
- ۱۰- پذیرش بدون تغییر با همان معنای قدیم به حیات خود ادامه می‌دهد. / سوارکاز فهرست واژگان فارسی حذف شده است. به معنای «دهانه تیر» / رکاب: با حفظ معنای قدیم، معنی جدید هم پذیرفته است. قدیم: رکاب اسب / اکنون: رکاب دوچرخه، موتور و... / شوخ: معنای قدیم خود را از دست داده و معنای جدید پذیرفته است. معنی قدیم: چرک / اکنون: بامزه و بذله‌گو
- ۱۱- جواب گزینه ۳: در این گزینه «م» نقش مفعولی دارد (مرا مرانجان) در سایر گزینه‌های نقش مضاف‌الیهی دارد (آرزوی من)
- ۱۲- گزینه ۱، گوش جزئی از «گوش می‌داده» است
- ۱۳- جواب گزینه «۳» یکی از ویژگی‌های سبکی بعضی متون قدیم، حذف شناسه به قرینه فعل قبل است؛ مانند عبارت گزینه (۳): کیوتران فرمان وی بکردند و دام برکنند و سر خویش گرفت [ند]
- ۱۴- جواب گزینه «۱» ندارند: مضارع اخباری (توجه: مضارع اخباری از مصدر «داشتن»، بدون «می» ساخته می‌شود). بدهند: مضارع التزامی. نماند: ماضی ساده
- ۱۵- ب) خواستم از رنجش دوری بگویم، یادم آمد
- ۱۶- گذشتن ز جان، رسم مردانگی ست
- ۱۷- الف) درست / ب) درست / ج) نادرست، کتاب نوشته رسول پرویزی است / د) درست
- ۱۸- الف) تلمیح دارد به حدیث حضرت رسول «حَاسِبُوا أَنْفُسَكُمْ قَبْلَ أَنْ تُحَاسَبُوا» حساب نفس خویش را برسد پیش از آن‌که به حسابتان برسند. ب) تضمین: إِنِّي أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ: من چیزی می‌دانم که شما نمی‌دانید (بقره // ۳۰۱). ج) سجع: کردند و بردند؛ / د) مجاز؛ سراپا: مجاز از همه وجود
- ۱۹- تشبیه: ماتم به داغ / نیلی پوش بودن: کنایه از سوگوار و عزادار بودن // در جوش و خروش بودن: کنایه از بی‌قرار، بی‌تاب و ناآرام بودن // حسن تعلیل: شاعر علت رنگ پارچه کعبه را که کبود و تیره و نیلی است ماتم و عزای تو (حضرت عباس) می‌داند؛ و علت جوش و خروش و حرکت رود فرات را تشنگی تو (حضرت عباس) می‌داند که علتی ادبی، احساسی و شاعرانه است.

- ۲۰ - مغز؛ ایهام تناسب دارد: ۱- درون میوه‌هایی مانند گردو، پسته، بادام؛ معنی قابل جای گذاری در بیت: ۲- عقل و خرد که با واژه سر تناسب دارد
- ۲۱ - جواب گزینه ۴؛ دانه انسانیت
- ۲۲ - استعاره از چیزهای باارزش، نعمت‌های بزرگ که اکنون دور از دسترس انسان است.
- ۲۳ - الف) قهرمانی / ب) خرق عادت
- ۲۴ - منظور از شکستن بت‌ها، پیروز شدن بر خواسته‌ها و آرزوهای مادی و دنیایی و وابستگی‌ها
- ۲۵ - منظور این است که کسی که فروتنی داشته باشد و متواضع باشد. سرور می‌شود و به مقام بالایی می‌رسد؛ که در بند چهارم همین موضوع اشاره شده، کسی که متواضع باشد، به خدا نزدیک می‌شود؛ یعنی، به مقام بالایی می‌رسد. یا سربلندی معنوی از آن کسی است که فروتن باشد.
- ۲۶ - مظهر خوی‌های اهریمنی و شیطانی - منش خبیث - ظلم و ستم
- ۲۷ - الف) آینه: وجود انسان و قالب آدم
ب) گوهری: محبت و عشق و معرفت
- ۲۸ - جواب گزینه ب
- ۲۹ - جواب گزینه ۱؛ این بیت زبان حال مجنون است.
- ۳۰ - جواب: گزینه «۴» مفهوم بیت سؤال عذر آوردن برای گناه و ناچاری در انجام آن است که در گزینه (۴) هم این مفهوم دیده می‌شود. // گزینه (۱): زاهدان اسرار عشق را در نمی‌یابند. ازلی بودن تقدیر // گزینه (۲): عاشق هیچ‌گاه از عشق رو بر نمی‌گرداند. // گزینه (۳): سختی کشیدن عاشق در فراق یار / خوشی بدون یار مستوجب عذاب است. باده نخورده‌ام بلکه خون خورده‌ام (تو گمان می‌کنی باده خورده‌ام درحالی‌که آنچه تو دیدی خون‌دل بود) زهر نصیب کسی باد که بدون تو خوشی بخواهد.
- ۳۱ - جواب گزینه ۱
- ۳۲ - الف) در روز قیامت، نامه اعمالم را در دست راست قرار بده (مرا ببذیر) کاری کن که من از این روز نهراسم و ترسی نداشته باشم.
ب) و در آن مکان‌ها سوراخ‌های فراوانی ساخته بود تا در زمان پیشامدهای ناگوار و اتفاقات بد به آنجاها پناه ببرد؛ و تمام سوراخ‌ها به یکدیگر راه داشتند و آن‌چنان‌که متناسب با دانش و خیراندیشی بود از آن مکان‌ها و سوراخ‌ها مراقبت می‌کرد.
ج) فرمان داد بزرگان هر کشور به بارگاهش بروند تا به کمک آن‌ها فرمانروایی را نیرومند گردانند و بار دیگر اقتدار گذشته خود را در پادشاهی باز یابد و از بحران رهایی یابد.
د) سوارکاری که زخمی و نیم مرده بود زیر لاشه اسبان از درد می‌نالید
ه) این نامه‌ها، نوشته شد و با امضای سلطان مسعود تأیید شد و پیام‌رسانان به آن سرزمین‌ها حرکت کردند. یا امیر با امضای خویش، نامه را دستور گردانید و مژده دهندگان رفتند.
و) هدف ما در زندگی این است که به حد کمال پیشرفت کنیم.

